

E L Ő T E R J E S Z T É S
Szár Községi Önkormányzat Képviselő-testülete
2025. március 6-i rendes ülésének
11. napirendi pontjához

Tárgy: Tájékoztató Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerben végzett 2023. évi tevékenységről

Tisztelt Képviselő-testület!

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Közműv.tv.) 64. § (1) bekezdése szerint „A települési könyvtári ellátás biztosítása a települési önkormányzatok kötelező feladata.”

A Közműv.tv. 64. § (2) bekezdése szerint a könyvtári ellátásra vonatkozó kötelező feladatot a községi és a városi önkormányzat nyilvános könyvtár fenntartásával vagy a vármegyei hatókörű városi könyvtár szolgáltatásainak igénybevételével teljesíti.

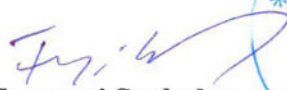

A Közműv.tv. 66. §-a szerint a vármegyei hatókörű városi könyvtár a vármegye egész területére vonatkozóan állami feladatként működteti a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszert, szervezi a könyvtári, információs és közösségi helyek részvételét a kulturális alapellátás kiterjesztésében, megállapodás alapján biztosítja a települési önkormányzatok számára a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működéséről szóló miniszteri rendeletben meghatározott feladatainak ellátását a 64. § (3) bekezdése szerinti könyvtári, információs és közösségi helyen.

Önkormányzatunk a 2012. december 17-én kelt, 2013. január 1. napjától hatályos szerződés alapján veszi igénybe a Vörösmarty Mihály Könyvtár szolgáltatásait (1. melléklet).

A Vörösmarty Mihály Könyvtár nevében Horváth Adrienn igazgató 2024. november 27-én kelt levele mellékleteként megküldte a Szár községben a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében végzett 2023. évi tevékenységről szóló beszámolót, amelyet az előterjesztéshez mellékelek (2. melléklet).

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a beszámolót megvitatni és a határozati javaslatot támogatni szíveskedjen.

Szár, 2025. február 28.

Fenyvesi Szabolcs
polgármester

HATÁROZATI JAVASLAT

**Szár Községi Önkormányzat Képviselő-testületének
.../2025. (.....) határozata
a Vörösmarty Mihály Könyvtár Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerről szóló
2023. évi beszámolójának elfogadásáról**

Szár Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a Vörösmarty Mihály Könyvtár Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerről szóló 2023. évi beszámolóját elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Fenyvesi Szabolcs polgármester

Megállapodás könyvtárellátási szolgáltatás nyújtására

A települési könyvtári ellátás biztosítása a települési önkormányzat kötelező feladata. *A 2012. évi CLII. törvénnyel módosított, a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény* (a továbbiakban Kultv.) így rendelkezik:

„64. § (1) A települési könyvtári ellátás biztosítása a települési önkormányzatok kötelező feladata.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott feladatot a községi és a városi önkormányzat

a) nyilvános könyvtár fenntartásával vagy

b) *a megyei könyvtár szolgáltatásainak igénybevételével teljesíti.*

(3) A (2) bekezdés b) pontja esetén a települési önkormányzat megállapodást köt a megyei könyvtárral, és az igénybe vett szolgáltatások fogadására alkalmas könyvtári, információs és közösségi hely elnevezésű könyvtári szolgáltató helyet működtet.”

A Kultv. 64.§ (3) bekezdésében foglalt rendelkezéseknek megfelelően a jelen Megállapodás létrejött egyrészt **Szár Község Önkormányzata** a továbbiakban: **Önkormányzat** (2066 Szár Rákóczi u. 68.u. képviseli: Moharos Péter polgármester),

másrészt a **Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár** a továbbiakban: **Megyei Könyvtár** (8000 Székesfehérvár, Bartók Béla tér 1., képviseli: Magony Imre mb. igazgató)

között a mai napon az alábbi feltételek mellett:

1. Az 1997. évi CXL. törvény 64.§ (2) b) pontjában foglaltak szerint Szár település nyilvános könyvtári ellátása érdekében az Önkormányzat a Megyei Könyvtár szolgáltatásait igénybe veszi.
2. Az Önkormányzat által biztosított könyvtári szolgáltató hely címe: 2066 Szár, Rákóczi u. 102. (a továbbiakban: könyvtári szolgáltató hely)
3. A jelen megállapodásban rögzített szolgáltatás szakmai tartalmát a mindenkori szakmai jogszabályok határozzák meg.
4. A Megyei Könyvtár a következő szolgáltatások nyújtására vállal kötelezettséget az Önkormányzat által biztosított könyvtári szolgáltató helyen:

4.1 Dokumentumszolgáltatás

- 4.1.1 Rendszeresen gyarapítja a szolgáltató hely könyvtári állományát a központi költségvetés kistélepülési könyvtári támogatása terhére, az Önkormányzat által kijelölt szolgáltatást végző személy közreműködésével.
- 4.1.2 Negyedévente az új dokumentumokból elektronikus ajánló listát állít össze, amelyen a szolgáltatást végző személy jelöli a beszerzésre javasolt dokumentumokat.
- 4.1.3 A lehetőségeket figyelembe véve beszerzi és feldolgozza a szolgáltatást végző személytől indokolt esetben érkező egyedi gyarapítási igényeket.

4.1.4 A szolgáltató hely letéti állományát egységesen nyilvántartásba veszi számítógépes adatbázisában. Az új dokumentumokat a könyvtári használatra előkészítve, felszerelve (raktári jelzet, vonalkód) negyedévenként kiszállítja a szolgáltató helyre. Gondoskodik a csere lebonyolításáról, a letétek leőhelyének frissítéséről, adminisztrációjáról.

4.1.5 Biztosítja az Országos Dokumentumellátási Rendszer (ODR) szolgáltatásainak igénybe vételi lehetőségét, könyvtárközi kölcsönzés útján teljesíti a használók kéréseit, ha a helyben lévő gyűjteményben nem található meg a kért könyvtári dokumentum vagy információ.

4.2 Információs szolgáltatás és számítógépes szolgáltatás

4.2.1 Információt nyújt az Interneten elérhető webes katalógusban a szolgáltató hely letéti állományáról.

4.2.2 Biztosítja a megyei könyvtár állományát feltáró adatbázis használatának lehetőségét.

4.2.3 Továbbítja az országos könyvtári rendszer és az ODR szolgáltatásairól szóló információkat a szolgáltató helyre.

4.2.4 Közreműködik az egyedi információk iránti kérések teljesítésében.

4.2.5 Segíti az Európai Unió információinak szolgáltatását elektronikus és nyomtatott formában egyaránt.

4.2.6 Szerverén tárhelyet biztosít a szolgáltató hely könyvtári állomány-nyilvántartásának és az olvasói nyilvántartás adatainak.

4.3 Közösségi szolgáltatások

4.3.1 A megyei gyermek- és felnőtt könyvtári rendezvényekbe bevonja a szolgáltató hely használóit.

4.3.2 Igény esetén segíti a helyi programok szervezését.

4.3.3 Elősegíti az olvasásnépszerűsítő programokhoz való csatlakozást.

4.4 Képzés, továbbképzés

4.4.1 Továbbképzési, betanulási lehetőséget biztosít a szolgáltató helyen foglalkoztatott könyvtári dolgozóknak.

4.4.2 Szakmai segítséget nyújt a szolgáltatást végző személy munkájához.

4.4.3 Szakmai tanácsadással segíti a könyvtári szolgáltató hely szolgáltatásainak kialakítását, bővítését.

4.4.4 Szakmai tanácsadást nyújt a könyvtári szolgáltató hely egységes arculatának kialakításához.

5. Az Önkormányzat vállalja

5.1 Az önkormányzat ellátja a lakosság nyilvános könyvtári ellátásának kötelező feladatából eredő teendőket.

5.2 Működteti a könyvtári szolgáltató helyet.

5.3 Gondoskodik a helyiség(ek) fűtéséről, világításáról, takarításáról, az állomány és a berendezések biztosításáról.

5.4 Költségvetésében gondoskodik a könyvtári szolgáltató hely helyiségeinek (helyiségeinek) működési feltételeiről.

5.5 Költségvetésében gondoskodik a szolgáltató helyen foglalkoztatott könyvtári dolgozó illetményéről.

- 5.6 Az elektronikus információszolgáltatások igénybe vételéhez szélessávú internet szolgáltatást biztosít.
- 5.7 Gondoskodik a rendszeres, a felhasználók többsége számára megfelelő időpontban történő nyitva tartásról minimum heti 6 órában.
- 5.8 A könyvtári szolgáltatások közvetítésére alkalmas személyt foglalkoztat, munkaköri leírását a szolgáltató könyvtár közreműködésével, annak egyetértésével adja ki a dolgozónak.
- 5.9 A lakosságnak térítésmentesen biztosítja a könyvtári alapszolgáltatásokat.
- 5.10 A szolgáltató helyen foglalkoztatott könyvtári dolgozó személyének változása esetén értesíti a Megyei Könyvtárat.

6. A könyvtári szolgáltatást végző személy feladatai

- 6.1 Biztosítja a könyvtári szolgáltató hely nyitva tartását.
- 6.2 Ellátja a könyvtári szolgáltatásokkal kapcsolatos tennivalókat.
- 6.3 Ajánlja a használóknak a különböző könyvtári, könyvtárközi információ- és dokumentumszolgáltatásokat.
- 6.4 Rendezvényeket szervez.
- 6.5 Részt vesz az állománygyarapításban a szolgáltató könyvtár ajánló listájának megadott határidőre való kitöltésével, visszaküldésével. A letéti állomány apasztását engedélyeztetni a szolgáltató könyvtárral.
- 6.6 A tervszerű állománygyarapítás érdekében rendszeresen figyelemmel kíséri az olvasói igényeket, jelzi azt a szolgáltató könyvtárnak.
- 6.7 A könyvtár forgalmi adatairól, programjairól Munkanaplót vezet.
- 6.8 Éves statisztikai jelentést és beszámolót készít.
- 6.9 Felelős a könyvtári szolgáltató hely rendben tartásáért, az állomány raktári rendjének naprakész fenntartásáért.
- 6.10 Részt vesz a szolgáltató könyvtár által szervezett munkaértekezleteken, továbbképzéseken.

7. Egyéb rendelkezések

- 7.1 A Megyei Könyvtár a megállapodásban vállalt szolgáltatásait a központi költségvetés önkormányzati fejezetében nevesített, „*Megyei könyvtár kistéleplési könyvtári és közművelődési célú kiegészítő támogatása*” előirányzat terhére és saját erőforrásaiból biztosítja.
- 7.2 A Megyei Könyvtár megállapodást köthet városi könyvtárral a fenti könyvtárellátási szolgáltatások nyújtásában való közreműködésre. A városi könyvtárral kötött megállapodás nem érinti a Megyei Könyvtár e Megállapodás keretében rögzített felelősségét.
- 7.3 A Megyei Könyvtár a tárgyévet követő február 28-ig írásban tájékoztatja az Önkormányzatot a jelen Megállapodásban foglaltak megvalósulásáról, a szolgáltató hely tevékenységéről.

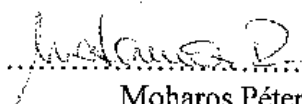
8. A megállapodás hatálybalépésének és felmondásának szabályai

- 8.1 A Megállapodás 2013. január 1-jén lép hatályba és határozatlan időre szól.
- 8.2 Az Önkormányzat a jelen Megállapodást a naptári év végére mondhatja fel. Erre irányuló szándékát 3 hónappal korábban, indokolási kötelezettség mellett köteles jelezni a Megyei Könyvtár igazgatójának.

- 8.3 A Megyei Könyvtár és az Önkormányzat kinyilvánítja, hogy a működtetés során tapasztalt problémákat, a súlyos szerződésszegéseket is elsősorban egyeztetéssel kezelik. Az egyeztetésről jegyzőkönyvet vesznek fel, csak az egyeztetések eredménytelensége esetén folyamodnak a Megállapodásban vállalt kötelezettségek vagy azok egy részének szüneteltetéséhez.
- 8.4 A szerződésszegéskből eredő károkért való felelősség megállapítása, a kártérítés mértékének meghatározása kapcsán a felek a jelen megállapodásban nem szabályozott esetekben a Ptk. szerint járnak el. A szerződés megszűnik a szerződő felek közös megegyezéssel történő megállapodásával.

A felek a Megállapodást a szükséges egyeztetések lefolytatása után, mint akaratukkal egyezőt jóváhagyólag aláírják.

Székesfehérvár, 2012. december 17.

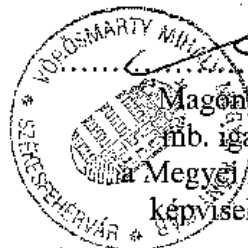

Moharos Péter
polgármester
Szár Község Önkormányzata
képviselésében

Magony Imre
mb. igazgató
a Megyei Könyvtár
képviselésében

Polgármesteri Hivatal
Szár
Rákóczi Ferenc u. 68.
2066

Székesfehérvár, 2024.11.27.

Ikt.szám: *KSZR/274-1/2024*

Előadó:

Mell: Tájékoztató

Tárgy: 2023. évi könyvtári beszámoló

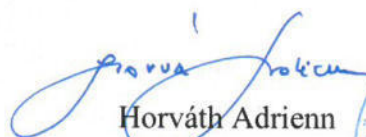
Tisztelt Polgármester Úr!
Tisztelt Fenyvesi Szabolcs!

SZÁRI KÖZÖS ÖNKORMÁNYZAT			
Érk.: 2024 DEC 09	Szám:	<i>52/3122</i>	
Ikt.: 2024 DEC 09	Szám:	<i>52/1557-1</i>	
Üi.: <i>Dr. B. G.</i>	Mell.:		

Csatolva küldöm a *Tájékoztató a Vörösmarty Mihály Könyvtár által a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerben végzett tevékenységről és a Szár Könyvtári, Információs és Közösségi Hely 2023. évi szakmai működéséről* című dokumentációt.

Székesfehérvár, 2024. november 27.

Köszönettel és üdvözlettel:

Horváth Adrienn
igazgató

Vörösmarty Mihály Könyvtár

Tájékoztató

a Vörösmarty Mihály Könyvtár által a
Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerben
végzett tevékenységről és

Szár Könyvtári, Információs és
Közösségi Hely 2023. évi szakmai működéséről

2023

VÖRÖSMARTY
MIHÁLY
KÖNYVTÁR

KÖNYVTÁRELLÁTÁSI
SZOLGÁLTATÓ
RENDSZER

Tartalomjegyzék

1. Helyzetkép a Fejér vármegyei kistelepülési ellátásról	3
1.1. A KSZR működési alapelveinek való megfelelés, a kistelepülési könyvtári ellátás megszervezése	3
1.2. Fejér vármegye KSZR településeinek könyvtárellátási helyzete számokban	3
1.3. Könyvtárhasználat a szolgáltatóhelyeken.....	5
1.4. Humán erőforrás	8
1.5. Szakmai képzés, továbbképzés.....	10
2. Szár Könyvtári, Információs és Közösségi Hely szakmai működésének bemutatása	10
2.1. Főbb statisztikai adatok	10
2.2. Állománymenedzsment	10
2.3. Dokumentum- és információszolgáltatás	11
2.4. Közösségi szolgáltatások	11
2.5. Eszközbeszerzés	12
2.6. Kommunikáció	12
2.7. Szakmai képzés, továbbképzés.....	12
3. Fejlesztendő területek	12
4. Melléklet	14
Bibliográfia a 2023-ban Szárról megjelent cikkek adataival	14

1. Helyzetkép a Fejér vármegyei kistelepusési ellátásról

1.1. A KSZR működési alapelveinek való megfelelés, a kistelepusési könyvtári ellátás megszervezése

A 82 kistelepusés és az egyéb típusú könyvtárak módszertani ellátása más jellegű feladatot, segítségnyújtást kíván. A statisztikai, beszámoló és munkaterv elkészítésének időszaka összehangolt, időigényes feladat minden évben. A képzések szervezése, egyeztetések, a rendezvények támogatása 2023-ban is sok feladatot adott. A KönyvtárMozi szolgáltatás népszerű a kistelepusési kollégák körében, ahol a feltételek adottak – minden segítséget, információt megadtunk a szolgáltatás indításához. Előkelő, harmadik helyen végeztünk a megyék között a résztvevők számát tekintve. A KSZR-ellátás az előző évhez hasonlóan történt, a normatív támogatás felhasználásra került.

A Gyűjteményszervezési és megyei szolgáltatási osztály két csoportjában: a Könyvtárellátási és módszertani csoportban, illetve az Állományalakítási és feldolgozó csoportban is történt személyi változás az év folyamán; a kollégák feladatai ezért megváltoztak, vagy bővültek.

A szerződött településeken is nagy fluktuáció volt jellemző. Vannak települések, ahol átmenetileg, vagy egyáltalán nem sikerült kollégát alkalmazni; így a szolgáltatás szünetelt, vagy a szolgáltatási idő csökkent. Negatív tény, hogy 2023-ban 5 település szünetelt a humán erőforrás hiánya, vagy épület felújítás miatt.

A kollégák részéről rugalmasságot, toleranciát igényeltek a változások. 2023 év elején még mindig az energiaválság okozta problémákkal kellett szembenézni. A bizonytalanság minden könyvtár vonatkozásában nehezítő körülmény volt. Az eredményeket elemeztük, próbáltunk hasznos tanácsokat adni, az információkat továbbítani. Több településsel még aktívabbá vált a kapcsolattartás.

Minden évben KSZR-díjjal jutalmazzuk a tárgyévben legkimagaslóbb munkát végző kollégát: 2023-ban *Nádasdladány, Könyvtári Információs és Közösségi Hely* dolgozója nyerte el. A novemberi továbbképzésünk során be is mutatta az elismerést érdemlő munkáját, ösztönözve a kollégákat.

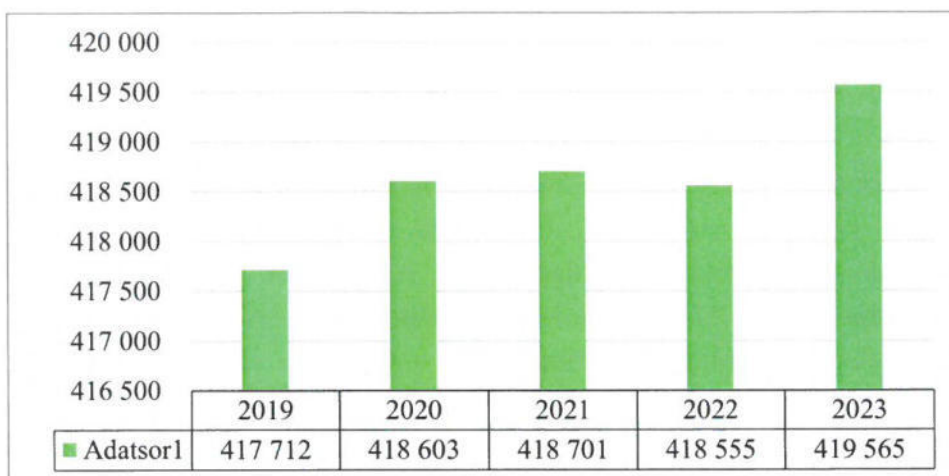
Fejér vármegye Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszere az 1997. évi CXL. törvény 64. § alapján, valamint a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működéséről szóló 39/2013. (V. 31.) EMMI rendelet előírásai alapján működik. Folyamatos együttműködést, rendszeres szolgáltatásszervezést, helyszíni látogatásokat, tanácsadást, értékelést, valamint gyakorlati segítségnyújtást végez.

Fejér vármegyében 108 település található, ebből tizenöt városi rangú, közülük kettő (Székesfehérvár, Dunaújváros) megyei jogú. A szerződött települések száma nem változott az előző évhez képest, továbbra is 82 településsel van megállapodásunk, ez a vármegye településeinek 76 %-a.

1.2. Fejér vármegye KSZR településeinek könyvtárellátási helyzete számokban

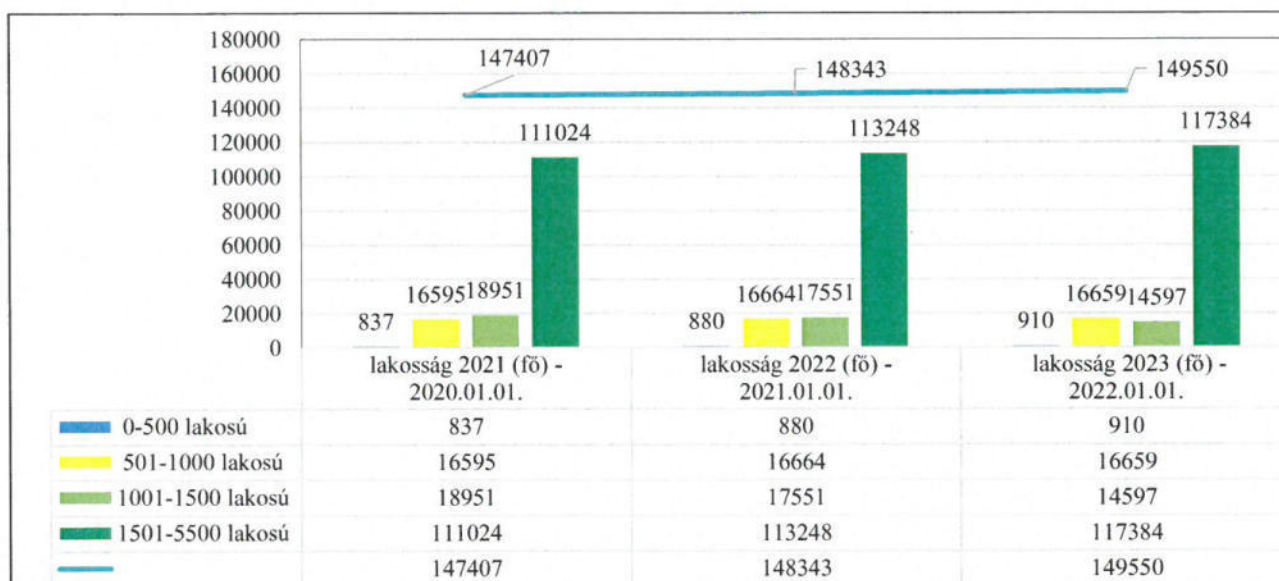
Fejér vármegye lakosságának alakulása az alábbiakban néz ki a Központi Statisztikai Hivatal adatai alapján.¹

¹ Központi Statisztikai Hivatal. Helységnévtár. A lakónépesség nem, vármegye és régió szerint, január 1. https://www.ksh.hu/stadat_files/nep/hu/nep0034.html (Letöltve: 2024. 03. 25.)

1. ábra Fejér vármegye lakónépessége

A lakónépesség három év összehasonlításában növekvő tendenciát mutat. Nemzetiségi könyvtárat fenntartó nemzetiségi önkormányzattal kötött megállapodásunk Beloianisz görög nemzetiségi településsel van továbbra is, nem várható több.

2. ábra Fejér vármegyei KSZR-települések lakosságának alakulása

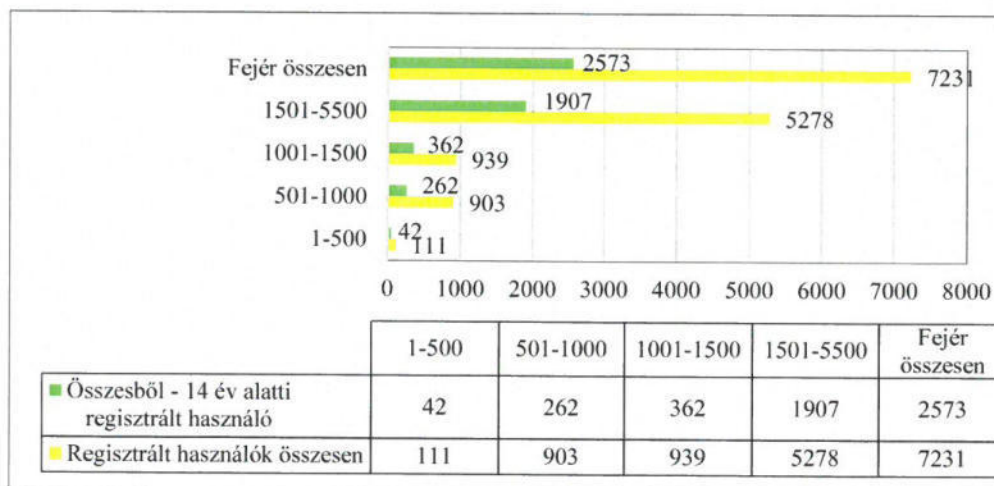
2023-ban a a könyvtárellátási szolgáltatóhelyek lakosságszám alapú felosztásában a könyvtárak száma és az össz lakosságszám, valamint a kötött együttműködések száma az alábbiak szerint alakult:

2023		Könyvtárak száma (db)	Lakosságszám összesen (fő)
Könyvtárellátási szolgáltató helyek	Megyei hatókörű városi könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 0–500 lakosú településen	3	910
	Megyei hatókörű városi könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 501–1000 lakosú településen	21	16 659

Megyei hatókörű városi könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 1001–1500 lakosú településen	14	14 597
Megyei hatókörű városi könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 1501–5500 lakosú településen	44	117 384
Összesen	82	149 550
Nemzetiségi könyvtárat fenntartó nemzetiségi önkormányzattal kötött megállapodás alapján	1	1 126
A települési közkönyvtári és iskolai könyvtári feladatokat együttesen ellátó szolgáltató helyek száma	3	4 321
Ebből: megkötött megállapodások száma	1	1 126

1.3. Könyvtárhasználat a szolgáltatóhelyeken

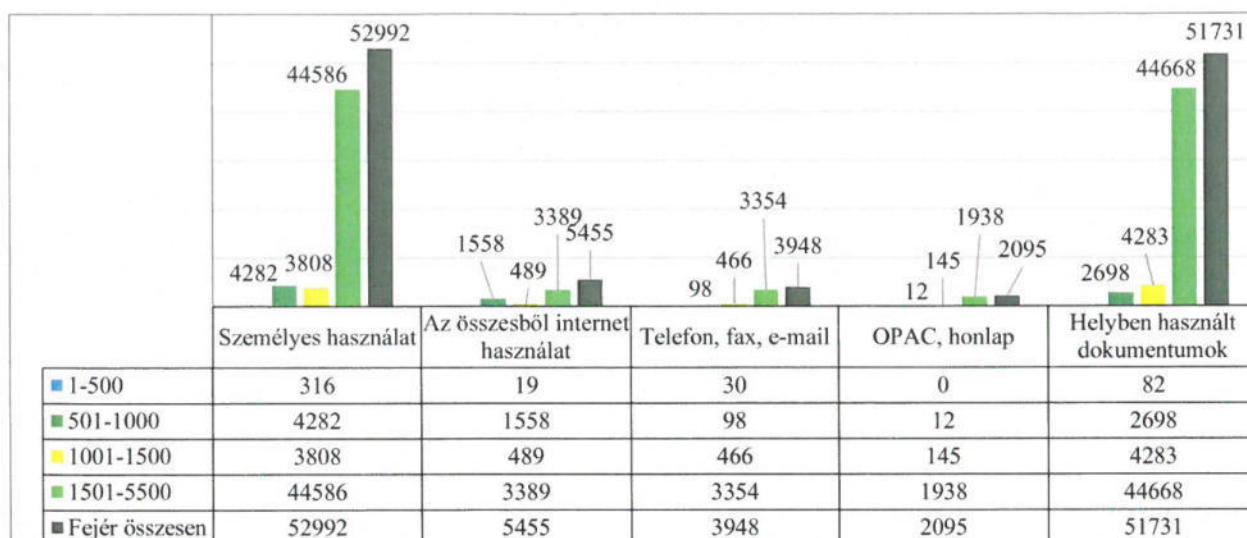
A települések egyéni módon tudták kezelni az energiaválságot, így az előző évek adataival való összevetés nem mindig releváns. Vannak, akik könnyebben, gyorsabban találtak vissza önmagukhoz, viszont vannak, akik még egyáltalán nem. Jellemzően az 1501–5500 kategóriába eső településeken alacsony a 14 év alatti regisztrált használók száma. A vármegye összes regisztrált használó 36 %-a 14 év alatti.

3. ábra Az összes és a 14 év alatti regisztrált használók számának alakulása 2023-ban Fejér vármegyében

Lakosság-kategóriák összehasonlításában a 14 év alatti regisztrált használók aránya az összeshez képest a következőképpen alakult: 1–500 fő: 38 %; 501–1000 fő: 29%; 1001–1500 fő: 39 %; 1501–5500 fő: 36%.

Lakónépesség-kategóriák szerint: a személyes használat, és a helyben használt dokumentumok száma az 1501–5500 lakosú települések esetében kimagasló: 84% az összes személyes használat és 86% a helyben használt dokumentumok száma.

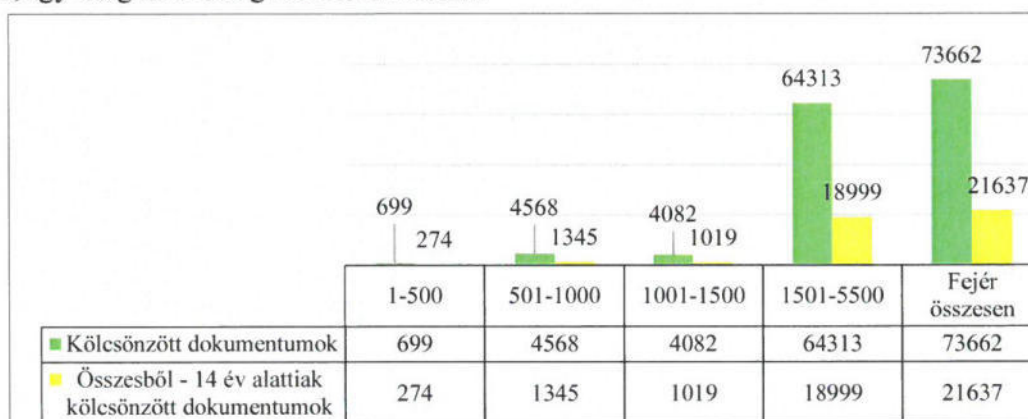

4. ábra Könyvtárhasználati adatok alakulása 2023-ban Fejér vármegyében

A megnövekvő személyes használatok azt mutatják, hogy a településeken újra bizalommal mennek közösségekbe, térnek vissza az olvasói terekbe.

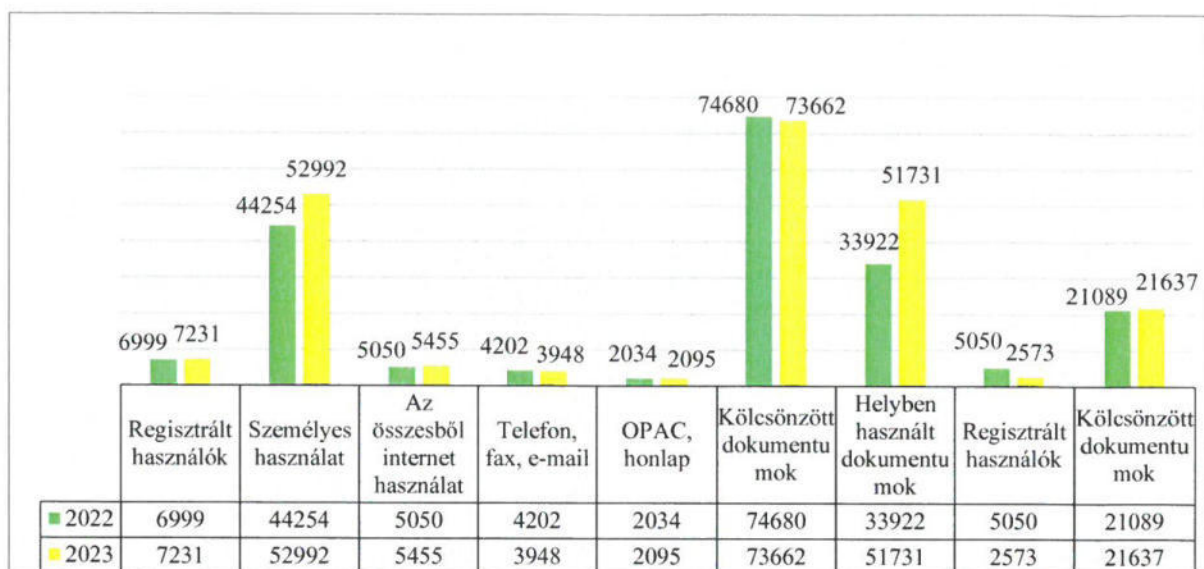
A legalacsonyabb adatok az OPAC, honlap-használat tekintetében láthatók, itt beavatkozásra lesz szükség – képzés, továbbképzés keretében.

A kölcsönzött dokumentumok száma 2023-ban továbbra is hasonló arányokat mutat, mint előző évben, így még itt mindig van tennivalónk.

5. ábra A kölcsönzött dokumentumok száma 2023-ban Fejér vármegyében

A 2022 –2023-as évek könyvtárhasználat adatait elemezve azt látjuk, hogy felülvizsgálatot igényel a 14 év alatti regisztrált használók számának csökkenése (közel felére esett vissza). Ennek ellenére több dokumentumot kölcsönöztek, mint 2022-ben. Az összes regisztrált könyvtárhasználó száma ugyanakkor emelkedett, vagyis a felnőtt regisztrált olvasók száma emelkedett nagyobb mértékben.

6. ábra 2022 és 2023 összehasonlító használati adatai Fejér vármegyében

A lakónépesség viszonylatában az alábbi ábra kiválóan összegzi az olvasói aktivitásokat, kiemelten kezelve a 14 éven aluli használókat.

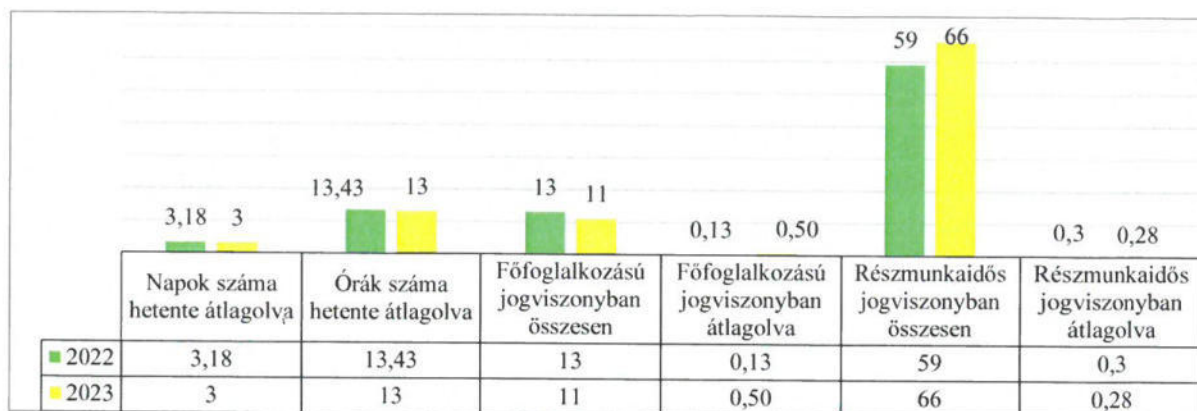
Település	Lakónépesség	Olvasók száma összesen							Ebből 14 éven aluliak száma	
		Regisztrált használók	Személyes használat	Az összesből internet használat	Telefon, fax, e-mail	OPAC, honlap	Kölcsönzött dokumentumok	Helyben használt dokumentumok	Regisztrált használók	Kölcsönzött dokumentumok
Összesen (82)	149 550	7 231	52 992	5 455	3 948	2 095	73 662	51 731	2 573	21 637
1–500 lakosú településen (3)	910	111	316	19	30	0	699	82	42	274
501–1000 lakosú településen (21)	16 659	903	4 282	1 558	98	12	4 568	2 698	262	1 345
1001-1500 lakosú településen (14)	14 597	939	3 808	489	466	145	4 082	4 283	362	1 019
1501–5500 lakosú településen (44)	117 384	5 278	44 586	3 389	3 354	1 938	64 313	44 668	1 907	18 999
Összevetve a 2022.évi adatokkal	+0,81%	+3%	+19,74%	+8,01%	-6,05%	+2,99%	-1,37%	+52,49%	-49,05	+2,59%

1.4. Humánerőforrás

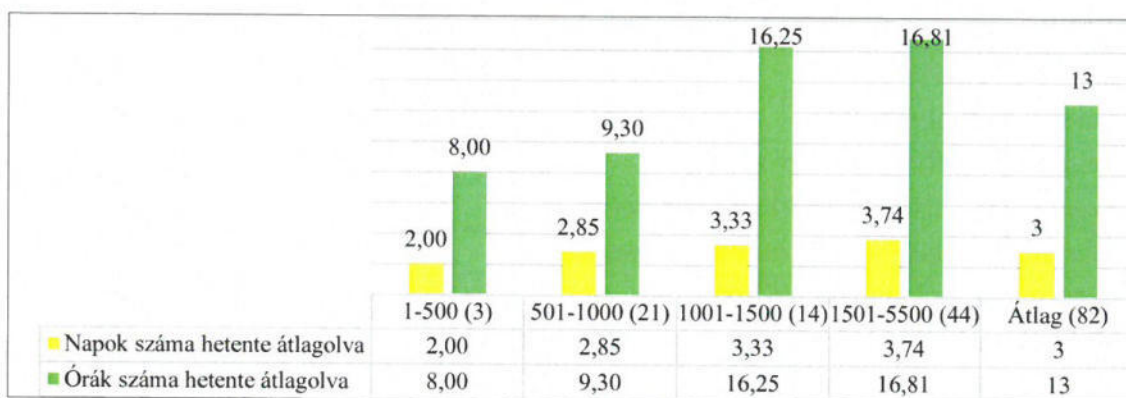
Személyi feltételek a kistépüléseken														
Település	Lakónépesség	Nyitvatartási		A szolgáltatóhelyeken dolgozó kollégák										
		Napok száma hetente átlagolva	Órák száma hetente átlagolva	Főfoglalkozású közalkalmazotti	Főfoglalkozású közalkalmazotti	Részmunkaidős közalkalmazotti	Részmunkaidős közalkalmazotti	Megbízási díjas összesen	Megbízási díjas átlagolva	Közcélú, közhasznú foglalkoztatott összesen	Közcélú, közhasznú foglalkoztatott átlagolva	Önkéntes összesen	Önkéntes átlagolva	Képesítése megfelel a jogszabályi előírásoknak (%)
Összesen (82)	149 550	3	13	11	0,50	66	0,28	0	0	0	0	1,00	0,04	88%
1–500 lakosú településen (3)	910	2,85	9,30	0	0	3	0,22	0	0	0	0	0	0	100%
501–1000 lakosú településen (21)	16 659	3,33	16,25	0	0	20	0,23	0	0	0	0	0	0	95%
1001–1500 lakosú településen (14)	14 597	3,74	16,81	1	0,08	10	0,35	0	0	0	0	1	0,14	92%
1501–5500 lakosú településen (44)	117 384	2,98	12,59	10	0,22	33	0,33	0	0	0	0	0	0	64%

A jogszabálynak megfelelően a nyitva tartás és a személyi feltételek kialakítása az önkormányzatok hatáskörébe tartozik. Az önkormányzat anyagi, gazdasági és társadalmi lehetőségei nagyban befolyásolják a szolgáltató hely munkatársának személyét. A vármegyei könyvtár és munkatársai igyekeznek a lehető leghamarabb betanítani a kollégákat, munkájukat segíteni a lehetőségeikhez képest, azonban a személyek kiválasztására nincs semmilyen ráhatásunk. Sok esetben nem is értesülünk a személycseréről.

2023-ban csökkent a nyitvatartási napok és az órák száma, igaz minimálisan. A részmunkaidős jogviszonyban dolgozó kollégák száma emelkedett, de átlagban kevesebb óraszámban dolgoznak. Sokan máshol is dolgoznak, így a nyitva tartás nem éppen a lakosok igénye szerint alakult. Lakónépesség szerint 2023: az 1001–1500 fős települések esetében van nagyobb óraszám növekedés.

7. ábra Nyitvatartási napok és munkaidő 2022–2023.

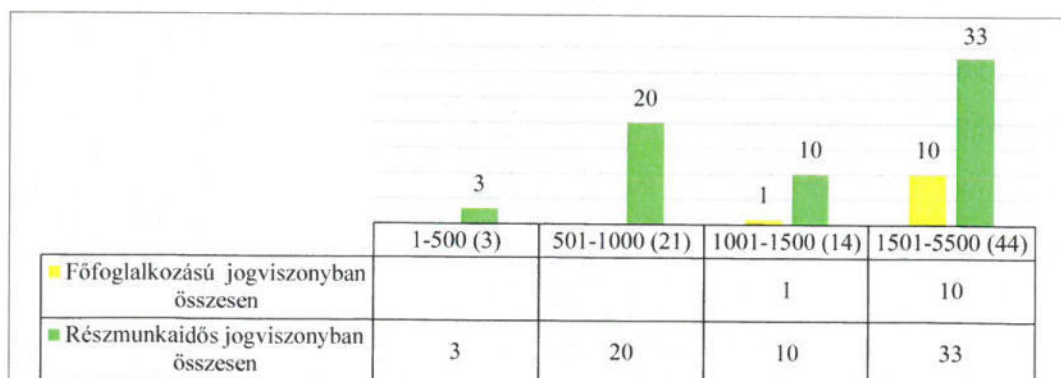

8. ábra Nyitva tartás 2023

Nyitvatartási átlag 2023-ban: heti 3 nap/13 óra. 2023-ban főfoglalkozású kolléga egy kivételével a legmagasabb lakosság kategória településein dolgozik, de az elvárt szakmai képzettségnek csak 64 %-a felel meg. Ahogy szigorodik az elvárt képzettség, csökken a megfelelés. Az alacsony óraszámú foglalkoztatottaknak nem érdeke a képzés, – mert nem jellemző, hogy biztatást kapnak állandó foglalkoztatásra magasabb óraszámúban.

A nyitvatartási órák számának csökkenésével – nő a részmunkaidős foglalkoztatottak száma, nem biztosít biztos megélhetést, így szakképzett embert is nehezebb találni.

2023-ban a foglalkoztatottak képesítése 88%-ban felelt meg a jogszabályi feltételeknek, míg 2022-ben ez 91,46 % volt.

4. ábra Személyi feltételek 2023

1.5. Szakmai képzés, továbbképzés

2023-ban három továbbképzést (március, június, november), egy szakmai kirándulást szerveztünk (Felcsút) a vármegye minden könyvtárosának. A három továbbképzésen 222 fő vett részt, a kiránduláson 18 fő. Az év elején statisztikai (8 település részvételével), és KönyvtárMozi (16 település részvételével) képzést tartottunk a KSZR-es kollégáknak – még az energiaválság adta körülmények között.

Intézményünk is képviseltette magát a Pócsmegyeren tartott, a KSZR 10 éves évfordulója alkalmából szervezett konferencián.

2. Szár Könyvtári, Információs és Közösségi Hely szakmai működésének bemutatása

2.1. Főbb statisztikai adatok

	2022	2023
Heti nyitvatartási idő	27	40
Beiratkozott olvasó (fő)	69	37
Beiratkozott olvasó / 14 év alatti (fő)	12	6
Személyes (helybeni) használat (alkalom)	429	803
Közvetlenül (helyben használt dokumentum (db)	1724	2329
Kölcsönzött dokumentum (db)	692	803
14 év alattiak által kölcsönzött dokumentum (db)	123	197
Könyvtárközi kölcsönzés (db)	127	76
Dokumentumbeszerzés (KSZR letét)	216	185
Folyóiratelőfizetés (KSZR előfizetés)	8	8
Rendezvényszám	9	11
Rendezvényen résztvevők	137	160

A könyvtár alapterülete: 89 m² (olvasók által látogatott, használt). A nyitvatartási időt 40 órára növelték, ami egyben a Művelődési Ház nyitvatartási ideje. A hivatalos (képviselő testület által elfogadott) állandó, kiszámítható nyitvatartási idő elvárt annak érdekében, hogy a lakosság érdemben használhassa a könyvtárat. Ezzel párhuzamosan célszerű a nyitva tartást úgy kialakítani, hogy minden korosztály számára legyen kedvező időszak a könyvtár látogatására. A szolgáltató hely októberben zárva volt, és csökkent a beiratkozott olvasók száma – mégis emelkedtek a személyes helybeni használat, a közvetlen helyben használt dokumentumok száma, és a kölcsönzött dokumentumoké is.

2.2. Állománymenedzsment

2023-ban a helyben lévő állomány összesen: 7546 db (KSZR-letét és saját állomány), a tárgyévben selejtezés nem történt, 185 dokumentummal bővült az állomány. A KSZR-letétes állomány bővítése, a helyi kolléga igénye alapján történt az évenkénti négy rendelési lehetőség keretében. Önkormányzati forrásból saját állománygyarapítás nem történt, s tárgyévben selejtezésre sem került sor.

A folyóiratok beszerzése, előfizetése tekintetében is a helyi igények érvényesültek.

Az alábbi folyóiratelőfizetések történtek:

- Dörmögő Dömötör
- Kabóca, Lyukasóra
- Mindennapi Pszichológia
- Nők Lapja Pszichológia különszám (év közben megszűnt)
- Otthon Magazin
- Ötlet Mozaik
- Szitakötő

2.3. Dokumentum- és információszolgáltatás

Azon dokumentumok, amelyek nem érhetőek el a szolgáltató helyen, könyvtárközi kölcsönzés keretében megkérhető az ellátó könyvtár, illetve az ország egyéb könyvtáraiból. A könyvtárközi kölcsönzés lehetőségével 76 alkalommal éltek a településen.

2.4. Közösségi szolgáltatások

A 39/2023. évi EMMI rendeletben meghatározott az évi 4 kötelező könyvtári rendezvény. A könyvtár 11 programot tartott az év során 160 résztvevővel, ami az előző évi 9-hez képest a rendezvények számát tekintve 22,22%-os növekedést, a résztvevők számát tekintve a korábbi 137 főhöz képest 16,79%-os emelkedést jelent. Arányaiban véve a résztvevők átlagának a száma 4,45%-kal csökkent. Legnépszerűbb rendezvényének a rendszeres KönyvtárMozi vetítések húsvéti alkalmá bizonyult (az éves összes résztvevő 20%-a). Programkínálatában a második legnépszerűbb Ribizli bohóc előadása volt (éves szinten a résztvevők 18,75%-a). Látogatói túlnyomórészt a 14 év alattiak korosztályába tartoztak (75%), ami a rendszeres KönyvtárMozi vetítéseknek is köszönhető. Látogatóinak második legnagyobb tábora a 18-50 év közötti korosztály volt (18,75%), megelőzve az 50 év felettieket (5%). Legkevésbé a középiskolás korosztály képviseltette magát a könyvtárban (1,25%). Kettő program KSZR támogatással valósult meg. Az országos rendezvényekhez nem csatlakozott programjaival.

Dátum	Program	típus	Résztvevő
2023.01.22	Vers- és mesemondó verseny a magyar kultúra napja alkalmából	vetélkedő, verseny	32
2023.03.23	Meteorológia az interneten	egyéb	12
2023.04.11	Posztolj verset	egyéb	42
2023.04.18-05.02.	Mézeskalács szakkör kiállítása	kiállítás	36
2023.10.05	Gyerekjoga	egyéb	9
2023.12.01-19.	Kedvenc karácsonyi pillanatom	vetélkedők, versenyek	36
2023.12.24	Adventi ablaknyitogató	egyéb	29

KönyvtárMozi – Az előző évi vetítés szám jelentősen növekedett, legfőként a tanítási szünetek idejére szervezett a kolléga vetítéseket. Tavasszal a Magyar népmesék, a Vízipók csodapók, Mesék Mátyás királyról sorozatok több részét is megnézhatték az érdeklődő gyermekek, egy

egész napos mozi programon. A nyári tábor minden napjára jutott egy népmese, ezek után a könyvtárban található mesekönyvekkel ismerkedhettek az érdeklődő gyermekek. Az év további részében sem a gyermekek, sem más korosztály számára nem volt vetítés.

A vetített filmek száma magasabb volt az elmúlt esztendőben, de a hozzájuk kapcsolódó programok hiányoztak, azzal válhattak volna igazán közösségi könyvtári programmá.

Érdemes lenne ezt fejleszteni, bővíteni a következő esztendőben, s a könyvtáriállomány felhasználásával továbbgondolni, feldolgozni a látottakat. Az országos könyvtári programokhoz sok lehetőséget nyújt a filmkínálat, ezt kellene minél szélesebb körben használni.

2.5. Eszközbeszerzés

2023-ban 1 db laptop került beszerzése a könyvtár számára.

A tárgyévben teljes körű eszközléttárra került sor.

A korábbi évek gyakorlatához mérten irodaszer,- és nyomtatványcsomag beszerzés történt a könyvtár számára.

2.6. Kommunikáció

A Könyvtárellátási és módszertani csoport tagjai 2023-ban 3 alkalommal látogattak a településre a KSZR ellátáshoz biztosított gépjárművel, szakmai feladatok ellátása (informatikai feladatok, állományapasztás, új beszerzésű saját dokumentumok adatrögzítése a katalógusban) és szállítási feladatok (dokumentum, eszköz, promóciós anyag) végrehajtása céljából.

A személyes látogatások során tapasztaltuk, hogy a rend és tisztaság megfelelő. A bútorzat nagyrészt egységes arculat szerinti, egy-két kisebb polc kivételével. A könyvtárban teljesen beteltek a polcok, ezért leválogatta a könyvtáros a 20 év előtt kiadott könyvek kb 90 %-át és átvitte az olvasóterembe., így átmenetileg orvosolható volt a probléma.

A kollégákkal továbbra is az egységes KSZR levelezőrendszeren keresztül tartják kollégáink a kapcsolatot, de telefonon, személyesen is bármikor megkereshetők. Az információáramlás az ellátó könyvtár és a szolgáltatást megrendelő önkormányzatok, fenntartók részéről is fontos lenne, hogy a problémákat, kéréseket rövid határidővel orvosolni lehessen. Hasznos lenne, ha a település honlapján a szolgáltató hellyel kapcsolatos információk megjelenének, a lakosok naprakész tájékoztatása céljából.

2.7. Szakmai képzés, továbbképzés

Évente három továbbképzést és egy szakmai kirándulást szervezünk a kollégáknak, ezen felül több kompetencianövelő, a feladatellátást segítő kiscsoportos vagy - igény szerint - egyéni képzést tartunk a kistérségi kollégáknak. A kollégánő a vármegye minden könyvtárosának szervezett továbbképzésen, és KSZR képzések közül egy KSZRMozi képzésen vett részt.

3. Fejlesztendő területek

Javasoljuk

- helyismereti dokumentumok gyűjtését, rendszerezését,
- a nemzetiségi gyűjtemény gyarapítását,
- a selejtezést,
- a KönyvtárMozi további működtetését,

- a továbbképzéseken való részvételt.

Vállaljuk

- szakmai tanácsadást az állomány leválogatásához, selejtezéséhez,
- segítséget nyújtunk a rendezvények szervezésében,
- jó gyakorlatok átadását,
- továbbképzések, kompetenciafejlesztő foglalkozások tartását a könyvtárosok részére.

A Tájékoztatót a Könyvtárellátási és módszertani csoport munkatársai készítették, jóváhagyta Horváth Adrienn, igazgató.

Székesfehérvár, 2024.11.27.

Horváth Adrienn
igazgató

4. Melléklet

Bibliográfia a 2023-ban Szárról megjelent cikkek adataival

1.

Borsányi Bea

Sok volt a vita a képviselők között : a jövőben akár büntetést is kaphat az, aki a bekötőúton akar Szárra behajtani / Borsányi Bea ; fotó PJ. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 68. évf. 33. sz. (2023. febr. 8.), p. 4. - ill.

Önkormányzati közgyűlésen tárgyaltak többek között a Béke utca forgalmának kordában tartásáról és a tájház esetleges eladásáról Száron, az önkormányzati közgyűlésen.

*Szár

2.

Borsányi Bea

Felújítanák a szári kálváriát : felújítanák a szári stációt / BB. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 68. évf. 31. sz. (2023. febr. 6.), p. 1., 2. - ill.

Szár egyik látnivalója a kálváridomb. A stációk kerámiaképein azonban meglátszik az idő. Ezért szeretnék őket megújítani.

*Szár

3.

Nagy Enikő

"Ilyen sportolókra van szükség" : találkozás Izsák Anna teqballvilágbajnokkal és edzőjével, Sipos Árpáddal / Nagy Enikő ; fotó Döme László Balázs. - In: Felcsúti hírlap. - 11. évf. 12.sz. (2022. dec.), p. 24-26. - ill.

*Szár

4.

Borsányi Bea

Hosszú idő után, de átadták : két közösségért, és a jövő nemzedékéért / BB ; fotó Nagy Norbert. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 67. évf. 295. sz. (2022. dec.19.), p. 1., 3. - ill.

Átadták a felújított szári polgármesteri hivatalt.

*Szár

5.

Borsányi Bea

Bejglilemozgató túrát szerveznek / BB. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 67. évf. 303. sz. (2022. dec. 29.), p. 9. - (Lakóhelyünk - Bicske és környéke). (Röviden)

Dec. 30-án rendezik meg a Freész Károly-emléktúrát Száron.

*Szár

6.

Mi legyen Fejér épített öröksége? / fotó NZP. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 68. évf. 29. sz. (2023. febr. 3.), p. 9. - ill. - (Az én kedves kis falum)

Képes összeállítás.

*Szár

7.

Borsányi Bea

Újraindulhat végre az élet / BB. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 68. évf. 26. sz. (2023. jan. 31.), p. 2.

Befejeződött a szári polgármesteri hivatal felújítása, újra használhatóvá vált a művelődési ház.

*Szár

8.

Borsányi Bea

Tanuljon újraéleszteni! / BB. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 68. évf. 34. sz. (2023. febr. 9.), p. 9. - (Lakóhelyünk - Bicske és környéke). (Röviden)

Február 14-én, 17 órakor Szoboszlai Zoltán tart gyakorlati bemutatóval egybekötött előadást az újraélesztésről a kultúrházban.

*Szár

9.

Macherné Hasenfratz Mária

A szári Keresztelő Szent János-templom / Macherné Hasenfratz Mária. - In: Új ember : katolikus hetilap ISSN 0133-1205. - 79. évf. 8. sz. (2023. febr. 19.), p. 12. - ill.

*Szár

10.

Borsányi Bea

Szigorú a települési költségvetés : a tiszteletdíjat a képviselők többsége a sportcsarnok fenntartására fordítja / BB ; fotó PT. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 68. évf. 60. sz. (2023. márc. 11.), p. 2. - ill.

Németh Norbert polgármester Szár 2022-es évéről és a 2023-as tervekről.

*Szár

11.

Borsányi Bea

Könnyed húsvéti programkínálat / BB. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 68. évf. 78. sz. (2023. ápr. 3.), p. 2.

A húsvét jegyében készül programokkal a gyerekeknek a szári német nemzetiségi önkormányzat.

*Szár

12.

Borsányi Bea

Új doktornő érkezik : háziorvosi rendelés: pályakezdő szakember Száron / Borsányi Bea ; fotó PT. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 68. évf. 80. sz. (2023. ápr. 5.), p. 1., 2. - ill.

*Szár

13.

Borsányi Bea

Gyermeknapi rajzpályázat / BB. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 68. évf. 91. sz. (2023. ápr. 20.), p. 9. - (Lakóhelyünk - Bicske és környéke). (Röviden)

A szári önkormányzat rajzpályázatot hirdetett az óvodásoknak és az alsó tagozatos általános iskolásoknak.

*Szár

14.

Káldor András

Futballünnepre készülnek Száron : májusban nosztalgiazik majd a község futbalszerető közössége / KA. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 68. évf. 96.sz. (2023. ápr. 26.), p. 13. - ill.

*Szár

15.

Borsányi Bea

A fára várják a díszeket / BB. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 68. évf. 81. sz. (2023. ápr. 6.), p. 2.

Száron és Újbarokon is várják a díszeket a tojásfára.

*Szár

16.

Borsányi Bea

Megmarad-e a konyhájuk? : ki fog a konyhán főzni? / BB ; fotó Hegedűs Márk. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 68. évf. 99. sz. (2023. ápr. 29.), p. 1., 2.-ill.

Megmarad-e a kétszáz gyermekre főző szári konyha?

*Szár

17.

Horváth-Buthy Lilla

Német nemzetiségi szavalóversenyt rendeztek : a szári iskola adhatott otthont ennek a nagy múltra visszatekintő, nemes megmérettetésnek / HBL. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 68. évf. 102. sz. (2023. máj. 4.), p. 9. - ill. - (Lakóhelyünk - Bicske és környéke)

Áprilisban rendezték a Fejér vármegyei német nemzetiségi versmondó versenyt.

*Szár

18.

Varga Attila

Örömfoci Száron / Németh Norbert ; [rip.] Varga Attila ; fotó Vajda József. - In: Szabad föld ISSN 0133-0950. - 79. évf. 18. sz. (2023. máj. 5.), p. 9. - ill.

Beszélgetés Németh Norberttel, Szár polgármesterével.

*Szár

19.

Szabó Klára

Weißburger Komitatsfinale in Saar / Klára Szabó. - In: Neue Zeitung : Wochenblatt des demokratischen Verbandes der Ungarndeutschen ISSN 0415-3049. - 67. évf. 17. sz. (2023. ápr. 28.), p. 6. - ill.

*Szár

20.

Káldor András

Húsz esztendő után találkoztak / KA. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 68. évf. 117. sz. (2023. máj. 22.), p. 15. - ill.

A Szár KSE csapata 2003-ban megnyerte a Szabad Föld Kupát. A 20. évforduló tiszteletére jubileumi találkozót rendeztek.

*Szár

21.

Borsányi Bea

Újbarok szakítani akar! : háziorkoskérdés: a település már nem vár tovább / Borsányi Bea ; fotó NZP. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 68. évf. 120. sz. (2023. máj. 25.), p. 2. - ill.

Újbarok kilép a Szárral közös orvosi feladatellátási szerződésből és Szárligettel társul.

*Szár

22.

Varga Attila

Aranygalamb, ezüstbéka / Varga Attila ; fotó Kállai Márton. - In: Szabad föld ISSN 0133-0950. - 79. évf. 20. sz. (2023. máj. 19.), p. 14-15. - ill.

20 év múltán Száron újrajátszották a Szabad Föld Kupa döntőjét Enese ellen.

*Szár

23.

Borsányi Bea

Orvosprofesszor nagymonológja / BB. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 68. évf. 125. sz. (2023. jún. 1.), p. 2. - (Röviden)

Jún. 3-án A professzor vallomása c. Romhányi Györgyről szóló előadást nézhetik meg az érdeklődők a szári művelődési házban.

*Szár

24.

Borsányi Bea

Gyökerei kijelölték az útját : generációk nőttek fel a keze alatt, ma is dolgozik csoportban is / Borsányi Bea. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 68. évf. 125.sz. (2023. jún. 1.), p. 9. - ill. - (Lakóhelyünk - Bicske és környéke)

Metzgerné Speier Katalin, az Újbaroki Német Nemzetiségi Önkormányzat elnöke kapta 2023-ban a Fejér Megye Németségéért Díjat.

*Szár

25.

Tóth Sándor

Hollywoodi káosz a sorozat körül : vármegyénkben forgatták a szuperprodukción, a sztárok a Szár-hegyen "vendégeskedtek" / Tóth Sándor. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 68. évf. 166. sz. (2023. júl. 19.), p. 4. - ill.

Szár-hegyen forgatták a videójáték-adaptáció Borderlands c. sci-fi filmet.

*Szár

26.

Borsányi Bea

Két képviselő is lemondott / BB ; fotó Pesti Tamás (archív). - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 68. évf. 209. sz. (2023. szept. 7.), p. 3. - ill.

A szári képviselő-testület két tagja is lemondott képviselői mandátumáról augusztus végén.
Szár

27.

Borsányi Bea

Kumm, tammä, kaucha! / BB. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 68. évf. 209. sz. (2023. szept. 7.), p. 9. - ill. - (Lakóhelyünk - Bicske és környéke). (Röviden)

A szüreti főzőverseny mellett sütisütő verseny is lesz a szári falunapon.

*Szár

28.

Borsányi Bea

Unikum: a felvonuláson volt a hivatalos átadás / Borsányi Bea. - In: Fejér megyei hírlap : a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 68. évf. 219. sz. (2023. szept. 19.), p. 2. - ill.

A szári napok rendezvényeiről.

*Szár

29.

Die "Saarer Leit" sind stolz und sehr dankbar für diese wissenschaftliche Arbeit. - In: Neue Zeitung : Wochenblatt des demokratischen Verbandes der Ungarndeutschen ISSN 0415-3049.- 67. évf. 41. sz. (2023. okt. 13.), p. 19.- ill.

Schweininger Péter: Sváb világok. Népeesség és mentalitás Száron, 1728-1848 c. könyvének bemutatóját tartották szept. 30-án.

*Szár

30.

Borsányi Bea

Megújult hálózat és szennyvíztelep / BB. - In: Fejér megyei hírlap: a megye napilapja ISSN 0133-0403. - 68. évf. 254. sz. (2023. okt. 31.), p. 2.

A tíz települést érintő szennyvízberuházásról.

*Szár